

Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**

Očekávaný výsledek učení: JJK-CJL-001-ZV5-008

Vyjadřuje svoje prožitky ze čtení nebo poslechu uměleckého textu.

Popis úrovně Splněno

- Vybere si literární text podle potřeby.
- Na základě vlastní čtenářské zkušenosti odliší literární žánry – poezie, pohádka, povídka, bajka pověst, odborný text.

Co je co?

Autorka materiálu: Mgr. Jovanka Rybová

Anotace

Aktivitou se žáci naučí rozlišovat poezii, prózu i odborný text a vyhledávat v nich informace podle zadání. Naučí se předávat informace svým spolužákům. V příloze najde učitel pracovní listy, které vedou žáky k seznámení s pojmy a pochopení daného literárního žánru. Vhodně zvolené vzdělávací strategie popsané v ilustraci směřují k rozvoji klíčové kompetence kulturní, k učení a komunikační.

Zadání pro žáky

1. Vylousíte si kartičku a pokuste se najít k sobě další spolužáky. Při hledání přemýšlejte, proč by právě oni měli být s vámi ve skupině.
2. Dohodněte se, kterou knihu si vyberete tak, abyste v ní našli potřebné informace ke splnění úkolů.
3. Rozhodněte, kdo vaši práci bude před spolužáky prezentovat nebo se při prezentování střídáte.
4. Představte výsledky svojí práce ostatním.

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK kulturní Umění a kultura jako prostředek komunikace KKT-UMK-000- ZV5-001	<i>Vnímá umění a kulturu jako způsob poznávání světa a vypovídání o něm.</i>	- používám různé knihy, abych představil různé umělecké projevy a ztvárnění - organizuji exkurzi do knihovny nebo setkání se spisovatelem ve škole, aby žáci mohli s tvůrci knih přímo komunikovat - nechávám žáky komunikovat o tom, jak knihy přispívají k poznávání světa
KK k učení Umění se učit KKU-USU-000- ZV5-001	<i>Monitoruje své procesy učení.</i>	- při práci s knihou nechávám žáky objevovat, podporuji jejich zvědavost - při skupinové práci průběžně reflektuji, co zvládli, co mají a nemají upevněné - vedu žáky ke spolupráci a vzájemné podpoře při učení
KK komunikační Porozumění KKK-POR-000- ZV5-001	<i>Rozumí obsahu běžných forem sdělení včetně některých nepřímě vyjádřených významů.</i>	- do výuky zařazuji krátké autentické texty - hovořím s žáky o porozumění zadání, o volbě vhodné receptivní strategie, kdy rozlišují mezi podstatnými a okrajovými informacemi

Pomůcky

Knihy s různými literárními žánry – knihy básniček, knihy s povídkami o dětech, pohádkové knihy, knihy pověstí z regionu, bajky, různé encyklopedie.

Metodický komentář pro učitele

1. Žákům sdělte, aby si vylosovali 1 kartičku. Podle potřeby doplňte další tak, aby žáci vytvořili 3–4členné skupiny. Nechejte žáky přemýšlet nad rozdělením. Při rozdělování jim pomáhajte a navedte je.

1. skupina (odborný text) – savci, ptáci, obojživelníci, ryby
2. skupina (pohádka) – vodník, Popelka, princ, ježibaba
3. skupina (poezie) – rým, sloka, verš, rytmus
4. skupina (pověst) – místo, čas, pravdivý základ, vztah k události
5. skupina (bajka) – zvířata se chovají jako lidé, poučení, Ezop, vlastnosti
6. skupina (povídka) – příběh, hlavní postava, prostředí, malý rozsah

Po rozdělení si povídejte, že některá slova by se hodila i do další skupiny, ale pro nynější práci si poskládejte kartičky ještě tak, aby souhlasily i obrázky.

2. Skupinám přiřadte správný pracovní list a nechejte jim vybrat nějakou knihu. Dejte jim dostatek času na vypracování úkolu.

3. Na koberci mluvčí skupiny shrnou, jaký literární žánr si osvojili, které informace zjistili (doloží z textu), jakou knihu využili. Závěry shrňte a zapište na tabuli.

4. Po dokončení skupinové prezentace žáci samostatně nebo ve dvojicích vyplní krátký reflexní list / odpoví na ústní otázky učitele:

Co jsme se dnes měli naučit?

Jak jsem poznal, že jsem to zvládl?

Co mi při práci pomohlo?

Na co si příště dám pozor, aby se mi úkol povedl lépe?

5. S žáky se můžete dohodnout na besedě se spisovatelem nebo návštěvě knihovny s výukovým programem ve vašem blízkém okolí.

Popis ověřování

Učitel vede žáky k osvojení pojmů poezie, próza. Vede je k pochopení, že každý žánr je něčím charakteristický. Sleduje způsob vyhledávání informací, prezentaci práce a následující kritéria:

- Výběr vhodné knihy, z níž mohou získat informace.
- Doplnění informací podle zadání – rozlišení žánrů.
- Pojmenování cíle (co se měli naučit).
- Umí popsat alespoň jeden vlastní krok/strategii, kterou při práci použili.
- Umí identifikovat překážku a navrhnout zlepšení.
- Dokážou uvést, co se jim při práci dařilo.

Kritéria mohou sloužit jako podklad pro sebehodnocení žáků.

Skupina č:

Jména seřazená podle abecedy:

Vyberte si takovou knihu, ve které se dovíte něco o listnatých stromech. Zapište následující informace.

Listnaté stromy jsme našli na stranách:

Mezi listnaté stromy v encyklopedii patří:

Zajímavosti z encyklopedie:

.....

.....

.....

.....

.....

Skupina č:

Jména seřazená podle počtu písmen vzestupně:

Vyberte si knihu, kde se dovíte něco o pohádkových postavách. Přečtěte si 1 ukázkou a zapište informace.

Název pohádky:

Hlavní pohádková postava:

Co dělá vaši pohádku pohádkou?

.....

.....

.....

.....

.....

Skupina č: Jména seřazená podle počtu písmen sestupně:

Vyberte si knihu, kde se seznámíte s nějakou básničkou. Přečtěte si 1 ukázkou a запиšte informace.

Název knížky a její autor:

Vypište části, které se rýmují:

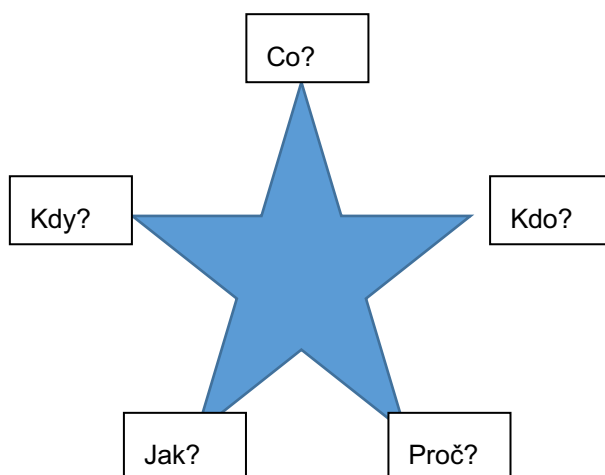
Zkuste vymyslet 1 sloku básničky o vaší třídě.

Skupina č: Jména seřazená podle data narození žáků:

Vyberte si knihu, kde se seznámíte s místní pověstí. Přečtěte si 1 ukázkou a запиšte informace.

Místo, kde se odehrává:

Stručné shrnutí pomocí hvězdy:

Skupina č: Jména seřazená podle výšky žáků vzestupně:

Vyberte si knihu, kde se seznámíte s nějakou bajkou. Přečtěte si 1 ukázkou a запиšte informace.

Název bajky:

Zvířata, která v bajce vystupují:

Stručný obsah bajky:
.....
.....

Poučení:
.....
.....
.....

Skupina č: Jména seřazená podle výšky žáků sestupně:

Vyberte si knihu, kde si přečtete jakýkoli příběh o dětech. Přečtěte si 1 ukázkou a запиšte informace.

Název:

Hlavní postavy:

V čem se příběh může podobat našemu životu:
.....
.....

V čem se příběh odlišuje od našich životů:
.....
.....

Kartičky pro rozdělení žáků do skupin

 savci	 ptáci	 obojživelníci	 ryby
 vodník	 Popelka	 princ	 ježibaba
 rým	 sloka	 verš	 rytmus
 místo	 čas	 pravdivý základ	 vztah k události
 zvířata, která jednají jako lidé	 poučení	 Ezop	 vlastnosti
 příběh	 prostředí	 malý rozsah	 hlavní postava